

L'accidentada normalització de la dolçaina valenciana

El procés d'adjudicació de la primera plaça fixa per a l'ensenyament normalitzat de la dolçaina ha quedat envoltat d'una polèmica que ha provocat un profund malestar entre els dolçainers valencians.

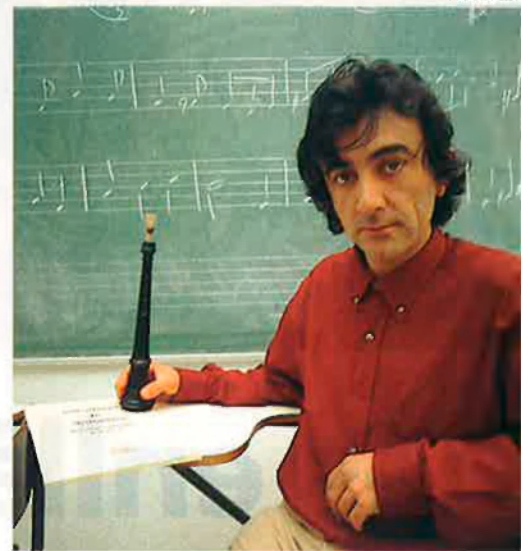
Pocs instruments al País Valencià són tan populars i alhora susciten tanta polèmica com la dolçaina. La naturalesa d'aquest instrument, vinculat a les tradicions valencianes més antigues i arrelades, provoca tota mena de discussions entre els mateixos dolçainers a l'hora de definir l'evolució, la funció i les possibilitats reals de la dolçaina com a instrument normalitzat i reconegut en els estudis oficials de música.

Els intents per situar la dolçaina a l'alçada d'altres instruments com el piano o el violí, tal i com defensa la Federació de Dolçainers del País Valencià entre d'altres col·lectius, passaven fins ara per les classes que alguns professors interins imparteixen en conservatoris de grau mitjà. Així, la primera convocatòria d'una plaça fixa per a dolçaina al conservatori municipal de música José Iturbi de València ha estat considerada unànimement com un pas endavant en la normalització de l'instrument.

Però el procés de l'oposició, que es va iniciar el 24 de gener i que va finalitzar el passat 28 de febrer, ha quedat enrarit per la denúncia d'amenaques i la posterior dimissió de quatre membres del tribunal, un dels quals és el director del conservatori José Iturbi, Salvador Chulià, i per l'abandó de Vicent Balaguer, un dels dos candidats a obtenir la plaça. No obstant això, el desenvolupament dels fets apunta també cap a un possible boicot per part dels membres que van dimitir per intentar negar la plaça a l'altre candidat, Xavier Richart, qui finalment ha aconseguit la plaça i que ha exercit durant deu anys com a professor interí de dolçaina en el mateix conservatori.

Les reaccions davant d'aquesta situació han estat de sorpresa i d'indignació entre els afectats i els col·lectius de dolçainers, tot i que a l'Ajuntament de València tant el grup socialista com el popular han descartat qualsevol tipus d'investigació. El grup municipal d'Esquerra Unida, en canvi, ha demanat al regidor d'Educació de l'Ajuntament de València, Emilio del Toro, que s'investiguen les possibles irregularitats de l'oposició. Manuel Ibáñez, d'EU, reconeix la necessitat d'obrir un expedient per aclarir el procés. "En un principi —explica Ibáñez— donava la sensació que el boicot anava dirigit a Vicent Balaguer, encara que les suposades amenaces dirigides als membres del tribunal que teòricament li donaven suport no s'han concretat en cap denúncia oficial". "En canvi —continua Ibáñez—, el que ara sembla és que la directiva del conservatori tenia moltes reticències respecte a la candidatura de Richart, i per això li van donar una puntuació tan baixa en les dues primeres proves. En conseqüència, no només caldria aclarir el procés de l'oposició, sinó també les diferències que existeixen dins del mateix conservatori".

La Federació de Dolçainers del País Valencià, per la seua banda, es mostra satisfeta pel resultat de la prova, tot i que reconeix que aquesta polèmica no afavoreix gens la dolçaina. "Tot açò sembla una manipulació, una campanya orquestrada per algun sector que vol mantenir la dolçaina en aquest món ancestral del qual intentem eixir des de fa tants anys", explica Paco Vicedo, president de la Federació. Altres veus del món de la

ARXIU / RAI

dolçaina, com ara el col·lectiu La Canya, també mostren el seu malestar per aquests fets. "Després de tants anys lluitant perquè hi haguera una plaça fixa —explica Ferran Navarro—, és una llàstima que la notícia siga aquesta". Tot i que EL TEMPS ha intentat repetides vegades conèixer l'opinió del director del conservatori José Iturbi i membre del tribunal de l'oposició, Salvador Chulià, no ha estat possible parlar amb ell.

Xavier Richart, el protagonista del final d'aquesta polèmica, assegura que es va assabentar de les suposades amenaces a través de la premsa, però prefereix parlar de la importància d'aquesta convocatòria. "El fet de disposar d'un lloc fix per a ensenyar dolçaina ha estat un gran pas endavant en la normalització de l'instrument. De tota manera, el que caldria és que hi haguera una plaça fixa en cada conservatori del País Valencià".

Xavier Richart ha estat finalment qui ha aconseguit la plaça fixa com a professor de dolçaina al conservatori José Iturbi de València després d'un procés d'oposició tan intens i polèmic. Aquest dolçainer d'origen gemesí, membre del grup de folk La Intable, fa més de deu anys que es dedica a l'ensenyament de l'instrument.